

**Školský vzdelávací program
Špeciálnej materskej školy
pre deti so zdravotným znevýhodnením
„LIENKA“**

ISCED 0 – predprimárne
vzdelanie

Evidencia platnosti a revidovania

Platnosť	Dátum	Záznam zmeny - inovácie, úpravy
Revidovanie		
Platný od:	4.9.2023	
Revidovanie:	1.9.2024	Aktualizácia personálnych (1.2) a materiálnych podmienok školy (1.6)
	1.9.2024	Aktualizácia učebných osnov vymedzujúcich ciele a obsah výchovy a vzdelávania v ŠMŠ
Revidovanie	1.9.2025	Aktualizácia dátumov. Ostatné bez zmien.
Revidovanie	1.9.2026	Aktualizácia dátumov. Ostatné bez zmien.

**Školský vzdelávací program pre deti so zdravotným znevýhodnením - predprimárne
vzdelávanie – ISCED 0**

Názov ŠkVP - LIENKA

Stupeň vzdelania – predprimárne vzdelávanie

Dĺžka štúdia – 1 - 4 roky

Vyučovací jazyk – slovenský

Forma štúdia – celodenná, poldenná, individuálna

Druh školy – štátna škola pre deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami

Predkladateľ:

Názov školy – Spojená škola internátna

Adresa – M. R. Štefánika 140, 093 41, Vranov nad Topľou

IČO – 42089808

DIČ – 202 293 8456

Riaditeľka školy – Mgr. Renáta Kopčeková, 0918 494 120, riaditelka@ssivt.sk

Koordinátor pre tvorbu ŠkVP – Mgr. Renáta Kopčeková

Kontakt: tel./fax. – 057 44 216 27 <http://szsivt.edupage.org/>

Zriad'ovateľ:

Názov – Obvodný úrad v Prešove

Adresa – T. Ševčenka 11, 080 01, Prešov

Kontakty – Ing. Andrea Marcinková riad. RÚŠS [tel:051/32 26 901](tel:051/32%206%20901)

Prerokované na PR dňa: 25.08.2025

Platnosť dokumentu od: 1.9.2026

Podpis riaditeľky

Obsah:

1. Všeobecná charakteristika školy.....	4
2. Názov vzdelávacieho programu	4
3. Špecifické ciele výchovy a vzdelávania	6
4. Profil absolventa.....	7
5. Vzdelávacie štandardy, obsahové celky a témy.....	11
6. Špecifiká výchovy a vzdelávania detí so zdravotným znevýhodnením.....	31
7. Vyučovací jazyk.....	32
8. Organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie.....	33
9. Personálne podmienky na výchovu a vzdelávanie.....	33
10. Materiálno technické zabezpečenie výchovy a vzdelávania.....	35
11. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní.....	36
12. Vnútný systém kontroly a hodnotenia	36
13. Hlavné úlohy kontinuálneho vzdelávania pedagogických a odborných zamestnancov	38

1. Všeobecná charakteristika školy

Špeciálna materská škola je zariadením pre deti so zdravotným znevýhodnením, zameraná na deti s mentálnym, sluchovým a viacnásobným postihnutím.

Špeciálna materská škola ako súčasť Spojenej školy internátnej je mestskou školou, ktorú navštevujú deti z okresu Vranov nad Topľou. Umiestnenie dieťaťa v našom zariadení je na základe lekárskeho, psychologického a špeciálno-pedagogického vyšetrenia a na rozhodnutí rodiča alebo zákonného zástupcu.

Edukačný proces špeciálnej materskej školy je plánovaný a realizovaný v súčinnosti s dokumentom Vzdelávací program pre deti so zdravotným znevýhodnením - predprimárne vzdelávanie, ktoré schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 15. mája 2017 pod číslom 2017-2127/20564:14-10G0 s platnosťou od 1. septembra 2017. Naš ŠkVP je zostavený v súlade s § 7 školského zákona č. 245 Z.z. o výchove a vzdelávaní, na základe predlôh VP pre deti s mentálnym, sluchovým a viacnásobným postihnutím pri zohľadnení miestnych špecifik a potrieb prijímaných detí, podľa ktorého sa uskutočňuje vzdelávanie detí v našej materskej škole.

Špeciálna materská škola podporuje osobnostný rozvoj detí v oblasti sociálno-emocionálnej, telesnej, morálnej, estetickej, rozvíja kognitívne schopnosti, sebaobslužné, kultúrne, hygienické návyky, utvára predpoklady na ďalšie vzdelávanie v základnej škole a špeciálnej základnej škole. Pripravuje na život v spoločnosti v súlade s individuálnymi a vekovými osobitosťami detí, s prihliadnutím na stupeň a druh postihnutia.

2. Názov vzdelávacieho programu

Školský vzdelávací program špeciálnej materskej školy (ďalej len ŠMŠ) sa nazýva „**LIENKA**“. Jednotlivé písmená tohto slova charakterizujú nasledovný kódex ŠMŠ:

L	lokomócia budeme viesť deti k tomu, aby sa pohybová aktivita stala prirodzenou potrebou pre každé dieťa, budeme rozvíjať alebo udržiavať pohybové schopnosti detí na čo najvyššej možnej úrovni s ohľadom na ich zdravotné znevýhodnenie, využívať k týmto aktivitám rôzne rehabilitačné metódy, špeciálne a kompenzačné pomôcky,
I	individuálny prístup budeme rešpektovať prejavy zdravotného znevýhodnenia každého dieťaťa, jeho osobnostné prejavy a aktuálny zdravotný a psychický stav,
E	edukácia budeme pripraviť dieťa so zdravotným znevýhodnením na plynulý prechod do základnej alebo špeciálnej základnej školy, zvýšenú individuálnu starostlivosť budeme venovať deťom s odloženou školskou dochádzkou a deťom s ťažkým kombinovaným zdravotným znevýhodnením,
N	napredovanie budeme rozvíjať zaostávajúci vývin detí v psychomotorickej, poznávacej, emocionálnej a sociálnej oblasti, jednotlivé úlohy plniť pomocou špecifických špeciálnopedagogických metód, pravidelne vyhodnocovať úroveň jednotlivých schopností každého dieťaťa, spolupracovať s odborníkmi,
K	komunikácia budeme rozvíjať základné preverbálne, verbálne aj neverbálne komunikačné kompetencie detí, využívať augmentatívnu a alternatívnu komunikáciu, spolupracovať s odborníkmi,
A	akceptácia budeme zohľadňovať osobnú a rodinnú anamnézu dieťaťa, diagnózy lekárov, psychológov logopédov, špeciálnych pedagógov, prípadne iných odborníkov a riadiť sa ich odporúčaniami, výchovu a vzdelávanie budeme realizovať v duchu humanizmu a budeme predchádzať všetkým formám diskriminácie, intolerancie a rasizmu.

Aplikáciou a uplatňovaním kódexu ŠMŠ v praxi budeme naplňovať potrebu sociálneho kontaktu dieťaťa s rovesníkmi, vytvárať podmienky na plynulú adaptáciu dieťaťa na nové prostredie, umožníme dieťaťu sebarealizáciu prostredníctvom hrových aktivít, budeme rozvíjať samostatnosť dieťaťa, posilňovať jeho sebadôveru a sebavedomie, vytvárať elementárne sociálne, emocionálne a mravné kompetencie a ich využitie v reálnom živote.

3. Špecifické ciele výchovy a vzdelávania

Rešpektujúc všeobecné ciele ako aj hodnoty, ktoré naša materská škola uznáva, sme si vytýčili **nasledovné ciele** školy:

- vytvoriť podmienky na plynulú adaptáciu dieťaťa na nové prostredie pri vstupe dieťaťa do materskej školy,
- rozvíjať cieľavedome tie schopnosti a zručnosti v psychomotorickej, poznávacej, emocionálnej a sociálnej oblasti, ktoré vývinovo zaostávajú, aj prostredníctvom rehabilitačnej starostlivosti,
- uplatňovať metódy dramatickej výchovy v plnej miere a využívať prezentáciu výsledkov tohto procesu pred malým publikom,
- rozvíjať komunikačnú bázu formou AAK, uplatňovaním a osvojovaním si posunkového jazyka aj v spolupráci so školským logopédom,
- rozvíjať komunikačné schopnosti detí pomocou programu znakovkej reči Baby signs, znak do reči,
- uspokojovať a rozvíjať potreby, záujmy, sklony, individuálne predpoklady, schopnosti v prítlačlivých činnostiach,
- zvyšovať telesnú zdatnosť a pohybovú výkonnosť s cieľom pozitívnej adaptácie organizmu s prihliadnutím na individuálne možnosti a schopnosti dieťaťa,
- spolupracou s rodinou a s odbornou verejnosťou (CPP, odborné lekárske ambulancie, Centrum včasnej intervencie a pod.) zabezpečiť jednotné pôsobenie na dieťa so ŠVVP,
- predchádzať a eliminovať nežiaduce správanie prostredníctvom muzikoterapie a terapie hrou,
- vplývať na získavanie vedomostí a zručností v prítlačlivých podmienkach a činnostiach a tým podporovať a rozvíjať samostatnosť, sebadôveru a sebavedomie dieťaťa aj uplatňovaním Montessori filozofie,
- naplniť potrebu sociálneho kontaktu dieťaťa s rovesníkmi v reálnom živote v spolupráci so Safari centrom, MsDK, Mestskou knižnicou a inými inštitúciami v meste a okolí,
- poskytovať kvalifikovanú starostlivosť deťom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami – plnenie IVVP s cieľom individuálne rozvíjať každé dieťa.

Dôraz je kladený na spoluprácu s rodinou detí, na spoločné stretnutia organizované školou pri rôznych príležitostiach a akciách. Snahou je pomôcť rodine pri riešení vyskytujúcich sa výchovných problémov a ich prevencii. Stretnutia sú organizované pri príležitostiach aktuálnych sviatkov (Vianoce, Karneval, Deň matiek, rozlúčka s predškólakmi a pod.), kde sú prizvaní rodičia a starí rodičia detí, súčasťou stretnutia sú tvorivé dielne, ktorých cieľom je rozvíjať u detí manuálne zručnosti, jemnú motoriku a vizuomotoriku, tvorivosť, upevniť vzájomné vzťahy a naučiť sa niečo nové pri konštruovaní z rozmanitého materiálu.

Deti sú vedené k zdravému životnému štýlu, aj k dostatočnému pobytu na čerstvom vzduchu a športovaniu. Jedenkrát ročne sa organizuje spoločný výlet s deťmi a rodičmi do blízkeho, ale aj vzdialeného okolia a je ponúknutá možnosť školy v prírode.

4. Profil absolventa

Profil absolventa - dieťaťa s mentálnym a viacnásobným postihnutím

Dieťa na konci predprimárneho vzdelávania, v závislosti od stupňa a charakteru postihnutia:

1. Komunikačné kompetencie	– vyjadruje svoje potreby slovne alebo pomocou augmentatívnej a/alebo alternatívnej komunikácie (podporné a náhradné spôsoby komunikácie), – nadväzuje očný kontakt pri komunikácii, – reaguje na neverbálne signály (gestá, mimiku, hlasnosť prejavu prispôbuje situácii), – chápe jednoduché požiadavky dospelých, reprodukuje básne, riekanky, – vyjadruje podľa svojich možností aspoň na elementárnej úrovni svoje myšlienky, názory bez/s pomocou učiteľa, – zreprodukuje samo alebo s pomocou učiteľa aspoň na elementárnej úrovni osvojené poznatky.
2. Matematické kompetencie	– priradzuje a triedi predmety podľa určitých kritérií, – pozná a rozlišuje niektoré geometrické tvary, – orientuje sa v priestore a rovine bez/s pomocou učiteľa.
3. Digitálne kompetencie	– pozná a prípadne aj využíva rôzne zdroje získavania informácií prostredníctvom sledovania informačno-komunikačných

	technológií, z rôznych médií bez/s pomocou učiteľa, – aplikuje elementárne zručnosti v činnostiach s detskými edukačnými programami bez/s pomocou učiteľa, – pozná niektoré mobilné komunikačné prostriedky.
4. Kompetencie učiť sa a riešiť problémy	– prejavuje primerane svojim možnostiam zvedavosť a spontánny záujem o spoznávanie nového, – využíva samo alebo s pomocou primerané pojmy, znaky a symboly, – pozoruje, opakuje, precvičuje, napodobňuje, – aplikuje v hre, v rôznych aktivitách a situáciách získané poznatky a skúsenosti, – vyvíja vôľové úsilie v hre a inej činnosti, – hodnotí vlastný výkon, teší sa z vlastných výsledkov, – naučí sa pracovať s hračkami, knihou, učebnými pomôckami alebo dokáže s nimi pracovať s pomocou učiteľa, – rieši problémy bez/s pomocou učiteľa, – objavuje a nachádza funkčnosť vecí, uvedomuje si ich zmeny.
5. Sociálne a personálne kompetencie	– správa sa empaticky k svojmu okoliu, – hrá sa a pracuje vo dvojici, v skupine, v kolektíve, – zotrúva v hre a inej činnosti a dokončí ju bez/s pomocou učiteľa, – nadväzuje spoločensky prijateľným spôsobom kontakty s druhými, – rieši konflikty s pomocou dospelých alebo samostatne, – uvedomuje si vlastnú identitu, – prejavuje svoje pocity, – presadzuje sa v aktivitách.
6. Občianske kompetencie	– správa sa v skupine, v kolektíve podľa spoločenských pravidiel a noriem, – orientuje sa v spoločenskom prostredí, – zaujíma sa o dianie v rodine, v materskej škole, v bezprostrednom okolí.

7. Pracovné kompetencie	– zvláda samostatne alebo s pomocou sebaobslužné činnosti, – využíva bez/s pomocou učiteľa globálnu motoriku prekonávaním prekážok, – prejavuje na elementárnej úrovni grafomotorickú gramotnosť, – adekvátne používa hračky a niektoré predmety, – pracuje samostatne alebo s pomocou s prírodným materiálom.
--------------------------------	--

Profil absolventa - dieťaťa so sluchovým postihnutím

Dieťa na konci predprimárneho vzdelávania, v závislosti od stupňa a charakteru sluchového postihnutia:

1. Komunikačné kompetencie	– chápe jazyk (reč) ako komunikačný prostriedok, – prostredníctvom rôznych komunikačných prostriedkov – predovšetkým AAK a posunkového jazyka nadväzuje a vedie dialóg a rozhovor s deťmi i dospelými, – vyjadruje a komunikuje svoje myšlienky a potreby prostredníctvom najoptimálnejšieho komunikačného prostriedku, – chápe jednoduché požiadavky dospelých, – reprodukuje oznamy, texty, – má vybudovanú predčitateľskú gramotnosť.
2. Matematické kompetencie a kompetencie v oblasti vedy a techniky	– ovláda numeráciu v číselnom rade do 10, – triedi, priradzuje, porovnáva, určuje počet predmetov podľa určených kritérií – tvar, veľkosť, farba, počet, – pozná základné geometrické tvary, – pozná určené druhy čiar, – pozná základný princíp merania.
3. Digitálne kompetencie	– samostatne alebo s pomocou učiteľa využíva rôzne zdroje získavania informácií (prostredníctvom informačno-komunikačných technológií, od osôb v okolitom prostredí, z detských kníh, časopisov a encyklopédií, z rôznych médií).

4. Kompetencie učiť sa a riešiť problémy	- samostatne alebo s pomocou učiteľa hľadá a objavuje súvislosti medzi jednotlivými informáciami, objavuje tie, ktoré sú nápomocné pri riešení problému, – rieši samostatne alebo s pomocou učiteľa problémy v osobnej a spoločenskej rovine, – rieši samostatne alebo s pomocou učiteľa jednoduché problémové úlohy, – samostatne alebo s pomocou učiteľa hodnotí spontánne a samostatne vo svojom bezprostrednom okolí, čo sa mu páči/nepáči, čo je správne/nesprávne, čo je dobré/zlé na veciach, osobách, názoroch, – samostatne alebo s pomocou učiteľa objavuje a nachádza funkčnosť vecí, predstáv alebo myšlienok, uvedomuje si ich zmeny.
5. Sociálne a personálne kompetencie	– uvedomuje si vlastnú identitu, – prejavuje v správaní vzťah k sebe a k iným, – vyjadruje svoje pocity a hodnotí svoj vlastný aktuálny citový stav, – správa sa empaticky k svojmu okoliu, – správa sa v skupine, kolektíve podľa spoločenských pravidiel a noriem, – hrá sa a pracuje vo dvojici, v skupine, kolektíve, – zotrvá v hre a inej činnosti a dokončí ju, – nadväzuje spoločensky prijateľným spôsobom kontakty s druhými a udržiava s nimi harmonické vzťahy, – s pomocou dospelého aj samostatne pomáha druhým.
6. Občianske kompetencie	– ovláda základné informácie o sebe a svojej rodine a najbližšom okolí.
7. Pracovné kompetencie	– ovláda základné hygienické a sebaobslužné návyky, – manipuluje s drobnými predmetmi a rôznymi materiálmi, – používa predmety dennej potreby aj základné pracovné nástroje.

5. Vzdelávacie štandardy, učebné osnovy, obsahové celky a témy

Učebné osnovy sú rozpracované v obsahových a výkonových štandardoch vo vzdelávacích oblastiach: **Jazyk a komunikácia, Matematika a práca s informáciami, Človek a príroda, Človek a spoločnosť, Človek a svet práce, Umenie a kultúra, Zdravie a pohyb.**

Učebnými osnovami Školského vzdelávacieho programu sú vzdelávacie štandardy vzdelávacích oblastí Štátneho vzdelávacieho programu pre predprimárne vzdelávanie:

<https://www.minedu.sk/vzdelavaci-program-pre-deti-so-zdravotnym-znevychodnenim-predprimarne-vzdelavanie/>

Legenda:

JK – Jazyk a komunikácia

MI – Matematika práca s informáciami

ČP – Človek a príroda

ČS – Človek a spoločnosť ČSP – Človek a svet práce

UK-VV – Umenie a kultúra – výtvarná výchova

UK- HV – Umenie a kultúra – hudobná výchova

ZP – Zdravie a pohyb

Východiska plánovania výchovno-vzdelávacej činnosti:

V špeciálnej materskej škole sa harmonogram denných aktivít a cielené vzdelávacie aktivity plánujú a realizujú tak, aby sa pokryl celý vzdelávací obsah Štátneho vzdelávacieho programu. Pri postupnom dosahovaní vzdelávacích štandardov zo Štátneho vzdelávacieho programu pre deti so zdravotným znevýhodnením pre predprimárne vzdelávanie, sa zohľadňuje aktuálna úroveň spôsobilostí detí v danej triede materskej školy.

Výchovno-vzdelávacia činnosť je plánovaná týždenne vzhľadom na špecifiká práce v materskej škole s celodennou formou výchovy a vzdelávania, kedy predprimárne vzdelávanie zabezpečujú striedavo na zmeny dve učiteľky. Plán výchovno-vzdelávacej činnosti je chápaný ako súčasť prípravy na výchovno - vzdelávaciu činnosť, ktorého forma a spôsob vedenia sú schválené pedagogickou radou.

Plán vypracúva učiteľka rannej zmeny pre svoju priamu výchovno-vzdelávaciu činnosť v konkrétnej triede. Učiteľky vzájomne spolupracujú v rámci prípravy a plánovania svojej výchovnovzdelávacej činnosti v konkrétnej triede, ale i v celej materskej škole. Je úplne na ich vzájomnej súčinnosti a dohode, koľkokrát maximálne za týždeň zaradia jednotlivé vzdelávacie oblasti, ako a kedy ich budú realizovať. Učiteľky vychádzajú

pri plánovaní z poznania aktuálnej úrovne detí. Rešpektujú ich záujmy, potreby, prirodzenú variabilitu a sociokultúrne prostredie.

Súčasťou plánovania je zohľadnenie vymedzených tém. Voľba konkrétnej témy a dĺžka jej časového úseku je na uvážení a dohode učiteliek danej triedy. Témy predstavujú ucelenú opornú konštrukciu pre štruktúrovanie konkrétneho obsahu vzdelávania, ale zohľadňujú i zmysluplný situačný kontext aktivít s deťmi v rámci určitého obdobia, ako i tradíciu a podmienky našej školy. Jednotlivé témy je možné podľa potreby učiteliek danej triedy zlúčiť, prípadne akokoľvek zmeniť ich poradie z dôvodu materiálno-technického zabezpečenia plánovaných aktivít v triedach, či aktuálnej situácie v konkrétnej triede.

Špeciálna materská škola pracuje s nasledujúcimi mesačnými obsahovými celkami, ktoré sa delia na odporúčané témy:

	Obsahový celok	Témy
IX.	Naša škola	Naša škôlka – moja trieda Moji kamaráti Režim dňa Bezpečne do škôlky
X.	Pod'me zbierať jabĺčka	Jeseň pani bohatá Môj jesenný šatník Moji milí starkí Plody jesene Lesné zvieratká
XI.	Postavím si domček	Moja rodina My sme malí remeselníci Ja som malý muzikant Domáci maznáčikovia
XII.	Vydobme si stromček	Mikulášska čižmička Vianočný čas Ozdobme si stromček
I.	Postavím si snehuliaka	Biela zima Zvieratká v zime Zimné radovánky Počasie a oblečenie
II.	Moja bábika	Fašiangová zábava Moje telo Magický svet zmyslov Lekár je náš kamarát
III.	Zvedavé slniečko	Z rozprávky do rozprávky Prichádza k nám jar Farby okolo nás Voda je život
IV.	Žlté kuriatko	Vtáčiky prileteli Od semienka k rastlinke Veľkonočné zvyky a tradície Deň Zeme Zvieratká z nášho dvora

V.	Janko a Marienka	Mamičke z lásky Lúčne a liečivé kvety Chránime prírodu a separujeme Život na lúke
VI.	Kam nás vláčik odvezie	Deň detí Cestou, vodou, vzduchom Leto volá Letné športy Hurá na prázdniny

Charakteristika obsahových celkov stručne predstavuje základný tematický rámec, v ktorom sa výchova a vzdelávanie pohybuje. Realizácia jednotlivých celkov nie je časovo obmedzená, témy si učiteľky tvoria alebo volia samé s ohľadom na aktuálne rozvojové potreby detí tak, aby poskytli deťom priestor pre ich zmysluplné učenie sa. Návrhy tém pre učiteľky sú orientačné, majú charakter odporúčaní. Učiteľky si môžu zvoliť navrhnuté témy, ktoré rozširujú, zužujú, prehľbujú podľa potrieb detí, alebo vytvárajú úplne novú tému v rámci obsahového celku.

Vzdelávacie štandardy inovovaného Štátneho vzdelávacieho programu pre materské školy majú z pohľadu viazanosti na obsahový celok v školskom vzdelávacom programe, voliteľnosti učiteľkou a plánovanie cielených vzdelávacích aktivít rôzny charakter a podľa toho sú spracované v troch skupinách:

1. Vzdelávacie štandardy úzko viazané na obsahové celky, zaradené v obsahových celkoch ako ich pevná súčasť.
2. Vzdelávacie štandardy neviazané na obsahové celky. Tieto sú úplne voliteľné učiteľkou, ktorá si ich vyberá a volí na základe aktuálnych rozvojových potrieb a možností detí, prípadne situačného rozhodovania vyplývajúceho z prirodzených situácií vzniknutých detskou zvedavosťou.
3. Vzdelávacie štandardy dosahované priebežnými a bežnými dennými aktivitami bez potreby plánovať ich v rámci cielených vzdelávacích aktivít.

Učebné stratégie a metódy výchovno-vzdelávacej činnosti majú odporúčací charakter, vyjadrujú typický postup dosahovania výkonových štandardov v rámci obsahového celku. Učiteľky volia aj dopĺňajú vychádzajúc z reálnych potrieb a možností detí tak, aby zabezpečili podmienky pre ich aktívne a zmysluplné učenie sa.

Odporúčané učebné zdroje sú navrhnuté podľa reálnych podmienok a možností materskej školy. Učiteľka ich vhodne dopĺňa podľa aktuálnej dostupnosti.

Uprednostňuje učebné zdroje umožňujúce a podnecujúce aktivitu detí so zdravotným znevýhodnením a prirodzenú detskú zvedavosť.

OBSAHOVÉ CELKY

I. Naša škola

CHARAKTERISTIKA OBSAHOVÉHO CELKU

V tomto obsahovom celku si budú deti postupne uvedomovať rozdiely medzi domovom a materskou školou. Prioritnou snahou bude adaptovať deti na nové prostredie, eliminovať strach a stres z nového prostredia a odlúčenia od rodiny. Z hľadiska mentálneho vývinu dieťaťa a špecifik vyplývajúcich z jeho celkového zdravotného znevýhodnenia, podnecovať jeho záujem o spoznávanie nového prostredia, ostatných detí, učiteliek a činností prebiehajúcich v materskej škole. Pri realizácii výchovno-vzdelávacích aktivít a činností sa budú učiť sa reagovať na svoje meno, plniť jednoduché pokyny, prijímať vzťahy z okolia orientovať sa v nich. Osvojovať si elementárne základy etického správania a dodržiavania pravidiel. Trénovať základné sebaobslužné návyky. Zároveň sa budeme snažiť o úspešný tranzit dieťaťa do výchovno-vzdelávacieho procesu.

Vzdelávacie štandardy

Jazyk a komunikácia	Vyvolávanie reakcií na oslovenie poznávanie mien ostatných detí, oslovenie učiteľky.
Matematika a práca s informáciami	Vkladanie jednoduchých predmetov do tvarovo zhodných otvorov.
Človek a príroda	Pomenovávanie predmetov nachádzajúcich sa v najbližšom okolí a jednoduchých činností.
Človek a spoločnosť	Poznávanie členov blízkej rodiny, predstavenie sa deťom a dospelým, oslovenie menom rovesníkov v triede, nadväzovanie kontaktu s neznámymi osobami.

Človek a svet práce	Pomenovanie predmetov dennej potreby, podnecovanie záujmu o manipuláciu s predmetmi a hračkami.
Umenie a kultúra	Zapájanie sa do jednoduchých kolových hier, počúvanie spevu detských piesní, podporovanie záujmu o jednoduché čmáranie.
Zdravie a pohyb	Vytváranie priestoru pre pohybové činnosti a utváranie základných pohybových schopností.

Odporúčané stratégie a metódy výchovno-vzdelávacej činnosti

- hry na sebaopoznávanie
- funkčné a manipulačné hry
- receptívne hry
- kooperatívne učenie a zážitkové učenie
- grafomotorické činnosti
- hudobno-pohybové hry
- metódy- slovné, názorné príklady, cvičenia ,motivačné, manipulačné

Odporúčané učebné zdroje

- interiér a exteriér materskej školy
- didaktické a učebné pomôcky
- hračky a dostupný materiál
- výtvarný materiál
- detské ozvučené hračky a knihy
- rehabilitačné pomôcky
- názorné učebné pomôcky

II. Podme zbierať jabĺčka

CHARAKTERISTIKA OBSAHOVÉHO CELKU

V obsahovom celku *Podme zbierať jabĺčka* budeme deťom približovať zákonitosti prírody vplyvom zmeny ročného obdobia. Využívať jesenné plody v tvorivých činnostiach. Utvárať si správne stravovacie a hygienické návyky a pozitívny postoj ku konzumácii zdravých potravín. Rozvíjať prosociálne správanie – používanie „čarovných slovíčok, úcta k starším“. Poznávať zvieratá a vtáky v lese, ich príprava na zimu. Upevňovať zdravie detí pobytom v

zdravom prírodnom prostredí, športovými a pohybovými aktivitami ich viesť k pohybovej kultúre. Vzhľadom na bezpečnosť detí ako účastníkov cestnej premávky sa budú oboznamovať so základnými pravidlami cestnej premávky pre chodcov. Orientovať sa v časových vzťahoch včera, dnes, zajtra. Viesť deti k spontánnej radosť z hry.

Vzdelávacie štandardy

Jazyk a komunikácia	Neslovné a jednoslovne reagovanie na jednoduché otázky a pokyny.
Matematika a práca s informáciami	Manipulácia s predmetmi a obrázkami. Ostatné voliteľné učiteľkou.
Človek a príroda	Ukazovanie a podľa schopností pomenovanie jablka a hrušky. Pohybovanie sa v rôznom prostredí bez strachu.
Človek a spoločnosť	Vnímanie rôznorodosti predmetov vo svojom okolí. Reprodukovanie jednoduchých riekanky.
Človek a svet práce	Pomenovanie jednoduchých činností. Opisovanie jednoduchých prírodných javov.
Umenie a kultúra	Pozorovanie prírodného prostredia. Vnímanie krátkeho výstupu s maňuškou. Napodobňovanie pohybov s piesňami a riekankami.
Zdravie a pohyb	Prejavovanie vlastnej aktivity v pohybových činnostiach. Prenášanie ľahkých predmetov.

Odporúčané stratégie a metódy výchovno-vzdelávacej činnosti

- hudobno-pohybové hry
- nalepovanie papiera
- grafomotorické cvičenia
- bezobsažné čmáranie
- vychádzka do prírody

- manipulačné a úlohové hry
- metódy: slovné, názorné, praktické a výchovné – pochvala, povzbudenie metóda malých krokov, manipulačná, opakovania

Odporúčané učebné zdroje

- didaktické a učebné pomôcky
- prírodný a výtvarný materiál
- detské knihy a leporela
- edukačný program
- ozvučené hračky
- stavebnice
- názorné pomôcky
- rehabilitačné pomôcky
- kompenzačné pomôcky

III. Postavím si domček

CHARAKTERISTIKA OBSAHOVÉHO CELKU

V tomto obsahovom celku budú deti približovať kamarátom svoju rodinu, jej zvyky a činnosti členov rodiny počas dňa. Rozvíjať si aktívnu a pasívnu slovnú zásobu, riešiť jednoduché problémové úlohy a rozvíjať základné matematické predstavy a orientáciu v priestore. Oboznamovať sa s rôznymi povolaniami a pochopiť význam ich práce. Rozvíjať prosociálne správanie vo vzťahu k osobám ale aj k zvieratám. Prebúdzat' pozitívny vzťah k hudbe rozvíjaním elementárnych hudobných schopností.

Vzdelávacie štandardy

Jazyk a komunikácia	Rozlišovanie členov rodiny ukazovaním, pomenovaním, reprodukováním poznatkov. Nachádzanie funkčnosti vecí a predmetov prislúchajúcich v rodine.
Matematika	

a práca s informáciami	Rozlišovanie a určovanie nápadných rozdielov vo veľkosti predmetov.
Človek a príroda	Reagovanie na pokyny učiteľky pri dramatizácii rozprávky. Rozlišovanie domácich zvierat pes a mačka.
Človek a spoločnosť	Poznávanie, priradovanie a triedenie predmetov prislúchajúcich k danej téme.
Človek a svet práce	Poznávanie a v hrách napodobňovanie činností dospelých.
Umenie a kultúra	Rozlišovanie zvukov zvierat za pomoci ozvučených hračiek a kníh. Dopĺňovanie obrázkov zvierat výtvarným zásahom.
Zdravie a pohyb	Zapájanie sa do hudobno-pohybových činností. Pohybovanie sa medzi vytvorenými prekážkami.

Odporúčané stratégie a metódy výchovno-vzdelávacej činnosti

- funkčné a námetové hry
- konštruktívne a manipulačné hry
- výtvarné činnosti
- hudobno-pohybové činnosti
- práca s knihou a leporelom
- receptívne hry
- metódy- manipulačné, napodobňovacie, striedania činností, malých krokov, predvádzania, slovné, názorné

Odporúčané učebné zdroje

- didaktické a učebné pomôcky
- výtvarný a konštruktívny materiál
- molitanová stavebnica
- odborná a detská literatúra
- vychádzka do prírody
- edukačné programy
- obrázkový materiál

IV. Vyzdobme si stromček

CHARAKTERISTIKA OBSAHOVÉHO CELKU

V obsahovom celku *Vyzdobme si stromček* sa budú deti učiť udržiavať tradície kultúry našej krajiny. Aktívne sa zapojiť do tvorivých činností súvisiacimi s tradičnými ľudovými zvykmi. Upevňovať prosociálne správanie a vzájomnú spoluprácu. Vyjadriť pocity, dojmy a zážitky z osláv sviatkov umeleckými výrazovými prostriedkami. Podporovať rozvoj estetického cítenia prostredníctvom rozvíjania výtvarných schopností. Rozlíšiť prírodné javy ovplyvnené počasím. Pomocou rôznych experimentov skúmať vlastnosti snehu, vody a ľadu. Rozvíjať prosociálne správanie vo vzťahu k ľuďom a zvieratám, poskytnúť pomoc iným, podeliť sa, obdarovať.

Vzdelávacie štandardy

Jazyk a komunikácia	Uplatňovanie slovnej zásoby vzhľadom na kontext Vianoc.
Matematika a práca s informáciami	Určovanie polohy daného predmetu v priestore príslovkami- nad, pod, na. Osvojovanie si základných farieb.
Človek a príroda	Oboznámenie sa s pojmom strom v súvislosti s ročným obdobím zima.
Človek a spoločnosť	Vnímanie pojmov dobrý a zlý, poslušný- neposlušný. Pomenovanie činností súvisiacich s prípravou Vianoc.
Človek a svet práce	Zapájanie detí do prípravy Vianoc. Zhotovovanie vianočných ozdôb podľa schopnosti detí.
Umenie a kultúra	Osvojenie si detskej piesne o vianočnom stromčeku. Znázornenie vianočného stromčeka a výroba vianočných ozdôb rôznymi výtvarnými technikami.

Zdravie a pohyb	Zaujatie základných postavení a pohybov podľa pokynov. Osvojovanie si jednoduchých pravidiel pri hre.
Odporúčané stratégie a metódy výchovno-vzdelávacej činnosti	
• práca s prírodným materiálom • tvorivé činnosti • výzdoba k vianočným sviatkom • úlohové a námetové hry • logopedické cvičenia • pohybové a relaxačné cvičenia • receptívne hry • grafomotorické cvičenia • metódy – slovné, názorné, povzbudzovania, manipulačná, motivačná, opakovania	
Odporúčané učebné zdroje	
• pracovný list • edukačný program • didaktické a učebné pomôcky • hračky a ozvučené knihy • interiér a exteriér • obrázkové karty • motivačný plagát	

V. Postavím si snehuliaka

CHARAKTERISTIKA OBSAHOVÉHO CELKU

Prostredníctvom obsahového celku *Postavím si snehuliaka* budeme u detí rozvíjať orientáciu v časových vzťahoch dňa, týždňa, mesiaca, roka. Posilňovať záujem o poznávanie číslíc, písmen, priestorových geometrických tvarov. Pozorovať život zvierat a vtákov v zime. Uvedomovať si význam starostlivosti človeka o voľne žijúce zvieratá v zime. Pozorovať zmeny v prírode ovplyvnené počasím. Rozlišovať jednotlivé druhy oblečenia a správne ich obliekať. Pobytom vonku objavovať radosť z hry v snehu, z guľovania, kĺzania. Oboznamovať sa so zimnými športami. Zdokonaľovať sa v sebaobslužných činnostiach pri stolovaní a obliekaní. Zoznámiť sa so štátnymi symbolmi Slovenskej republiky – zástava, hymna.

Vzdelávacie štandardy	
Jazyk a komunikácia	Nadväzovanie verbálneho kontaktu s inými deťmi. Osvojenie si mena snehuliaka- nášho kamaráta. Reprodukovanie poznatkov o zime.
Matematika a práca s informáciami	Osvojenie si základného pojmu - číslo 1, 2, 3.
Človek a príroda	Pozorovanie prírodného prostredia. Poznávanie spôsobu života vtáčikov v zime.
Človek a spoločnosť	Oboznamovanie sa s časovými vzťahmi - striedanie ročných období podľa schopnosti.
Človek a svet práce	Spoznávanie vlastností materiálov. Vytváranie postavy snehuliaka z rozličného materiálu.
Umenie a kultúra	Experimentovanie s prstovými farbami vo výtvarných činnostiach. Osvojenie si piesne o snehuliakovi.
Zdravie a pohyb	Znázornenie priebehu piesne o snehuliakovi. motivovanými pohybmi. Osvojovanie si základných lokomočných pohybov - chôdza, beh, lezenie.
Odporúčané stratégie a metódy výchovno-vzdelávacej činnosti	
• edukačné a námetové hry • tvorivé činnosti • hudobno-pohybové činnosti • grafomotorické cvičenia • vychádzky do prírody • hry s nástrojmi Orffovho inštrumentária • detské leporelá a knihy • didaktický materiál • metódy – slovné, názorné, vysvetľovania, manipulačná, predvádzania názorného usmerňovania, striedania činností	
Odporúčané učebné zdroje	

- maňušky zvierat
- exteriér
- stavebnica
- námetové makety
- didaktické obrázky
- rehabilitačné pomôcky
- výtvarný a písací materiál

VI. Moja bábika

CHARAKTERISTIKA OBSAHOVÉHO CELKU

Prostredníctvom jednotlivých častí obsahového celku *Moja bábika* sa budú deti aktívne zapájať do prípravy fašiangových osláv a spoločenských udalostí. Udržiavať ľudové tradície nášho regiónu. Využívať dramatické, komunikačné a divadelné prostriedky k vyjadrovaniu vlastnej kreativity. Prezentať vlastné pocity a dojmy cez rôzne formy umeleckých prostriedkov. Rozvíjať matematické myslenie prostredníctvom manipulácie s predmetmi v hrách. Formovať pozitívny vzťah detí k ochrane života, vlastného zdravia a zdravia iných ľudí, rozvíjať elementárne základy o ľudskom tele o jeho funkcii. Poznávať zmyslové orgány, prostredníctvom vhodných podnetov budú zjemňovať zmyslové vnímanie každého zmyslu. Rozoznávať stav zdravia a choroby a prekonávať strach z návštevy lekára.

Vzdelávacie štandardy

Jazyk a komunikácia	Rozvíjanie orientácie v obsahovom význame slov pri pomenovávaní bezprostredne vnímaných javov. Reagovanie určitým výkonom na slovný oznam učiteľky
Matematika a práca s informáciami	Priradovanie – rozdeľovanie predmetov vo vzťahu jeden voči druhému.
Človek a príroda	Poznávanie a pomenovávanie viditeľných častí ľudského tela – na sebe, bábike.
Človek a spoločnosť	Poznávanie funkcie a účelu predmetov používaných pri hygiene.
Človek a svet práce	Osvojovanie si základných hygienických úkonov v praktických činnostiach.

Umenie a kultúra	Dotváranie makety postavy výtvarným zásahom. Osvojenie si melodizovaných rečovaniiek a riekaniiek na danú tému.
Zdravie a pohyb	Napodobňovanie pohybov realizovaných pri hygiene. Utváranie správnej koordinácie pohybov.
Odporúčané stratégie a metódy výchovno-vzdelávacej činnosti	
• funkčné a manipulačné hry • receptívne hry • pohybové, zdravotné a relaxačné hry • psychomotorické hry a cvičenia • výtvarné činnosti • didaktické hry • metódy – predvádzania, slovné, názorné, manipulačné, malých krokov, precvičovania a upevňovania	
Odporúčané učebné zdroje	
• obrázkový a didaktický materiál • hračky a názorné pomôcky • obrázkové knihy a lepolerá • relaxačný materiál • výučbové programy • reálie - hygienické potreby	

VII. Zvedavé slniečko

CHARAKTERISTIKA OBSAHOVÉHO CELKU

V obsahovom celku *Zvedavé slniečko* budeme u detí prostredníctvom rozprávok, podnecovať predstavivosť, rozvíjať fantáziu a reč dieťaťa, uplatňovať zážitky z počúvania, trénovať správnu manipuláciu a orientáciu v knihe. Oboznamovať sa s divadlom, divadelnými postavami, rekvizitami. Spoznávať rôzne druhy bábok a maňušiek. Osvojovať si výtvarné a pracovné techniky. Uplatňovať individuálne farebné videnie, vnímať rôzne odtiene farebného spektra. Prostredníctvom zmyslového vnímania vystihnúť typické znaky ročného obdobia. Na elementárnej úrovni si všímať prírodné javy a príčinné súvislosti medzi nimi – kolobeh vody, uvedomovať si význam vody pre život na Zemi.

Vzdelávacie štandardy	
Jazyk a komunikácia	Zdokonaľovanie orientácie v obsahovom význame slov pri pomenovávaní predmetov a javov. Vytváranie jednoduchých slovných spojení.
Matematika a práca s informáciami	Manipulácia s predmetmi a obrázkami v priestore. Rozlišovanie veľkosti predmetov.
Človek a príroda	Poznávanie konkrétnych zmien v prírode. Poznávanie prírody prostredníctvom manipulácie s reáliami.
Človek a spoločnosť	Utváranie predpokladov environmentálneho cítenia detí.
Človek a svet práce	Zhotovovanie slniečka rôznymi technikami z rozličného materiálu.
Umenie a kultúra	Osvojenie si pesničky s jarnou tematikou. Grafomotorické cvičenia a kresby vychádzajúce z tvaru kruh.
Zdravie a pohyb	Uskutočňovanie jednoduchých pohybov nôh a rúk, poskoky, podupy. Udržiavanie rovnováhy s ľahkými predmetmi.
Odporúčané stratégie a metódy výchovno-vzdelávacej činnosti	
• grafomotorické hry a cvičenia • výtvarné činnosti • jednoduchá dramatizácia, hra s maňuškami • manipulačné a didaktické hry • hudobno-pohybové činnosti • konštruktívne hry • relaxačné činnosti • vychádzky do okolia • metódy – vysvetľovania, cvičenia, príkladu, manipulačná, názorného usmerňovania, porovnávania a triedenia	
Odporúčané učebné zdroje	

- Výtvarný a prírodný materiál
- Detská literatúra
- Pracovné listy
- CD nosiče
- Exteriér- okolie školy
- Výučbové programy
- Hudobné nástroje
- Telovýchovné náradie a náčinie

VIII. Žlté kuriatko

CHARAKTERISTIKA OBSAHOVÉHO CELKU

Prostredníctvom jednotlivých tém obsahového celku *Žlté kuriatko* sa budú deti oboznamovať so sviatkami jari – Veľkonočnými sviatkami plnými ľudových zvykov a tradícií. Nácvikom krátkych riekaniek, vinšov zdokonaľovať zrozumiteľnosť reči, porozumenie významu slov v pasívnej aj aktívnej slovnej zásobe. Vyjadriť pocity a dojmy z prežívania sviatku umeleckými výrazovými prostriedkami, znázorňovať základné grafické pohyby. Poznávať domáce a hospodárske zvieratá a ich mláďatá podľa charakteristických znakov a spôsobu života. Opísať úžitok týchto zvierat. Vytvárať dvojice objektov na základe jednoduchšej logickej súvislosti. Stimulovať zvedavosť, túžbu po poznávaní, bádaní, skúmaní prírody a jej javov – ako z malého semienka vyrastie rastlina. Rozvíjať základy environmentálnej výchovy a ochrany životného prostredia, viesť deti k ekologickému vnímaniu a konaniu.

Vzdelávacie štandardy

Jazyk a komunikácia	Zdokonaľovanie zrozumiteľnosti reči a eliminovanie zábran detí v rečovom prejave. Vnímanie významového obsahu väčšieho obsahu slov.
Matematika a práca s informáciami	Vytváranie jednočlenných a viacčlenných skupín. Zostavovanie útvarov podľa predlohy.
Človek a príroda	Poznávanie niektorých domácich zvierat, pes, mačka, sliepka. Pozorovanie spôsobu života zvierat.

Človek a spoločnosť	Predchádzanie pocitom strachu a jeho prekonávaniu zo zvierat. Rozvíjanie lásky k prírode a zvieratám.
Človek a svet práce	Zhotovovanie výtvorov zo skladačiek a stavebníc. Vytváranie zvieratiek z odpadového materiálu.
Umenie a kultúra	Počúvanie a osvojenie si melodizovanej rečnôvky o zvieratkách. Hry s nerečovými zvukmi – napodobňovanie zvukov zvierat.
Zdravie a pohyb	Napodobňovanie pohybov v rôznych podmienkach. Zapájanie sa do hudobno-pohybových činností.

Odporúčané stratégie a metódy výchovno-vzdelávacej činnosti

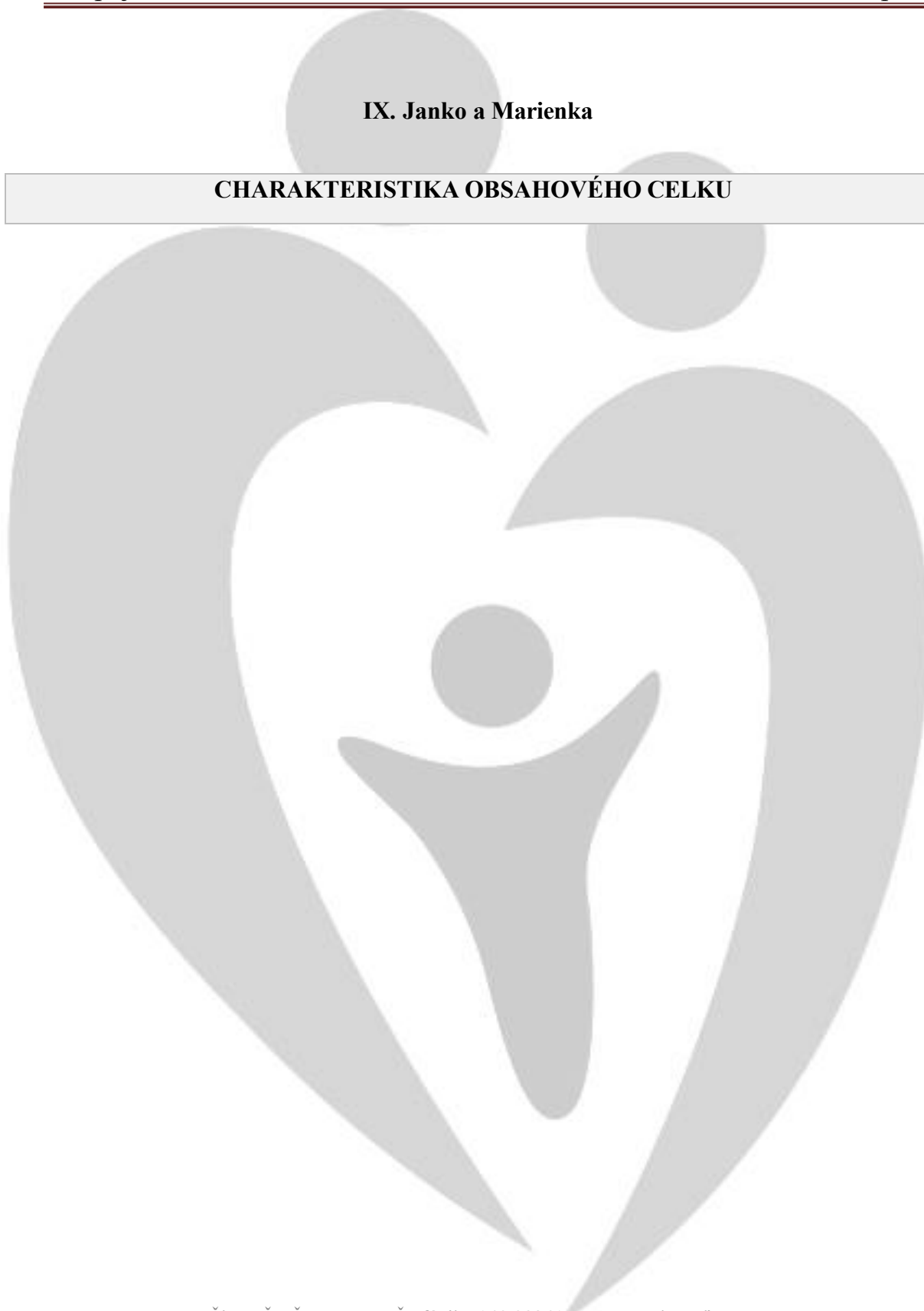
- Didaktické a manipulačné hry
- Vychádzka a pozorovanie okolia
- Hudobno-pohybové činnosti
- Dramatizácia jednoduchého príbehu
- Prezeranie detských kníh a leporel
- Manipulácia s ozvučenými knihami
- Metódy – slovné, názorné, vysvetľovania, napodobňovania, motivačná , striedania činností, pozitívneho posilňovania

Odporúčané učebné zdroje

- Exteriér
- Obrázkový a didaktický materiál
- Maňušky a bábky
- Detské hudobné nástroje
- Edukačné programy
- Ozvučené knihy
- Výtvarný materiál
- Spevníky a zborníky
- Telovýchovné náčinie

IX. Janko a Marienka

CHARAKTERISTIKA OBSAHOVÉHO CELKU

V obsahovom celku *Janko a Marienka* si budú deti upevňovať vzťah k obom rodičom s dôrazom na rolu matky, chápať a orientovať sa vo vzťahoch vo vlastnej rodine, prejavovať vlastné postoje k jej členom. Prostredníctvom zážitkov z voľnej prírody nadobudnúť skúsenosti o živote na lúke. Poznať, určiť a rozlíšiť niektoré kvitnúce rastliny a drobných živočíchov žijúcich na lúke. Poznávať niektoré liečivé bylinky a ich účinky, pripraviť z nich mamičke čaj. Pobytom v prírode podporovať prirodzený a spontánny pohyb a telesnú zdatnosť. Prehľbiť pocit spolupatričnosti s prírodou, uvedomiť si, že ľudskou činnosťou sa tvorí množstvo odpadu, ktorý poškodzuje prírodu. Aktívne sa podieľať na triedení odpadu. Vytvárať si pozitívny vzťah k pracovným činnostiam, poznávať rôzne profesie, oboznámiť sa s pracovnou náplňou vybraných profesií (smetiari, ...)

Vzdelávacie štandardy

Jazyk a komunikácia	Používanie slov v slovnej zásobe označujúce predmety, javy a činnosti. Vyjadrovanie sa jednoduchými vetami. Poskytovanie správneho rečového vzoru.
Matematika a práca s informáciami	Priradovanie a počítanie manipuláciou s predmetmi. Zlepšovanie orientácie v priestore.
Človek a príroda	Zameriavanie pozornosti na vnímanie prírody a prírodných javov všeobecnejšie. Rozvíjanie lásky detí k prírode a zvieratám.
Človek a spoločnosť	Podporovanie citových vzťahov detí k domovu a materskej škole. Utváranie elementárnych základov empatie.
Človek a svet práce	Zvládanie základných úkonov bežného dňa v materskej škole. Používanie rozličného konštruktívneho materiálu.
Umenie a kultúra	Manipulovanie s nástrojmi Orffovho inštrumentára. Stváranie detskej piesne dramatickými výrazovými prostriedkami. Uskutočňovanie hravých výtvarných činností podľa schopností detí.
Zdravie a pohyb	Pripájanie súladných pohybov rúk pri chôdzi. Precvičovanie známych cvikov s motiváciou.

Odporúčané stratégie a metódy výchovno-vzdelávacej činnosti

- grafomotorické hry a cvičenia
- hudobné hry a cvičenia
- artikulačné, sluchové, rečové hry, hry so slovami
- práca s maňuškou
- rolové hry
- výtvarné a hudobné činnosti
- pohybové a relaxačné hry
- metódy – zážitkového a kooperatívneho učenia, spontánneho sociálneho učenia, motivačná, slovné a názorné, pochvaly a povzbudzovania, intenzívnej spätnej väzby

Odporúčané učebné zdroje

- výučbové programové softvéry
- didaktické a učebné pomôcky
- detská literatúra
- pracovné listy
- zborník piesní
- odborná literatúra
- telovýchovné náradie
- názorné učebné pomôcky
- hračky, modelovací materiál

X. Kam nás vláčik odvezie

CHARAKTERISTIKA OBSAHOVÉHO CELKU

Jednotlivými témami v obsahovom celku *Kam nás vláčik odvezie* sa budú deti učiť uvedomovať si a akceptovať rozmanitosť obyvateľstva na Zemi, vnímať samého seba ako ich jedinečnú súčasť. Vytvárať pozitívne sociálne vzťahy s rovesníkmi aj s dospelými. Poznať typické znaky ročného obdobia a sním súvisiace činnosti, ako cestovanie. Poznať, rozlišovať a triediť rôzne druhy dopravných prostriedkov, poznať ich účel. Uvedomiť si význam svetelnej signalizácie a dopravných značiek, s ktorými prichádzajú do styku, porovnať ich s geometrickými tvarmi. Oboznamovať sa so základnými pravidlami správania sa na ceste a v dopravných prostriedkoch. Prostredníctvom edukačných aktivít umožniť deťom prezentovať nadobudnuté kompetencie, upevňovať pocit úspešnosti a sebadôvery, radosti zo spoločne strávených chvíľ.

Vzdelávacie štandardy	
Jazyk a komunikácia	Rozširovanie slovnej zásoby a cvičenie správnej výslovnosti hlások. Rozvíjanie schopností pohotovo odpovedať na jednoduché otázky.
Matematika a práca s informáciami	Rozvíjanie poznatkov o počte predmetov od 1 do 3. Utváranie základov triedenia predmetov.
Človek a príroda	Pomenovanie predmetov a javov prislúchajúcich k ročnému obdobiu – leto.
Človek a spoločnosť	Poznávanie základných pravidiel cestnej premávky.
Človek a svet práce	Zostavovanie jednoduchých útvarov z kociek – garáž pre autá, koľajnice pre vlak.
Umenie a kultúra	Osvojenie si pesničky o vláčiku a upevňovanie zvukovej orientácie. Vyfarbovanie omaľovaniek s dopravnými prostriedkami.
Zdravie a pohyb	Precvičovanie reakcie na signály a povel.
Odporúčané stratégie a metódy výchovno-vzdelávacej činnosti	
• kreslenie a modelovanie • receptívne a úlohové hry • konštruktívne hry • vychádzky do okolia • prezeranie obrázkov • práca s didaktickými kartami • perцепčné činnosti • hudobno-pohybové činnosti • metódy – motivačné, manipulačné, dramatické, pochvaly a povzbudzovania, precvičovania a upevňovania, striedania činností.	
Odporúčané učebné zdroje	
• maňušky a bábky • širšie okolie materskej školy • detské záhradné náradie • obrázky dopravných prostriedkov • interaktívna tabuľa • detské hudobné nástroje	

6. Špecifiká výchovy a vzdelávania detí so zdravotným znevýhodnením

Špecifiká výchovy a vzdelávania detí s mentálnym a viacnásobným postihnutím sú:

- Rozvíjať obmedzený a pomalý vývin v psychomotorickej, poznávacej, emocionálnej a sociálnej oblasti,
- rozvíjať obmedzené, až výrazne obmedzené komunikačné schopnosti dieťaťa,
- rozvíjať obmedzené, až výrazne obmedzené motorické a sebaobslužné zručnosti dieťaťa,
- rozvíjať samostatnosť dieťaťa, posilňovať jeho sebauvedomovanie, sebadôveru a sebavedomie,
- vytvárať elementárne sociálne a personálne kompetencie a ich využitie v reálnom živote,
- odstraňovať druhotné problémy (správania),
- utvárať elementárne prosociálne a environmentálne cítenie.

Pri výchove a vzdelávaní detí s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím sa postupuje podľa vzdelávacieho programu pre deti s viacnásobným postihnutím pre predprimárne vzdelávanie a podľa potreby v kombinácii vzdelávacieho programu pre deti s mentálnym postihnutím pre predprimárne vzdelávanie. Mentálne postihnutie je zvyčajne najvýraznejším príznakom v celom klinickom obraze viacnásobného postihnutia, preto je podmieňujúcim prvkom celého výchovno-vzdelávacieho procesu deti s viacnásobným postihnutím.

V závislosti od individuálnych schopností dieťaťa je prípadne možné individuálny vzdelávací program tvoriť podľa obsahu vzdelávania aj z rôznych vzdelávacích programov pre deti v predprimárnom vzdelávaní s prihliadnutím na dominantné postihnutie a ďalšie prítomné postihnutia.

Špecifiká výchovy a vzdelávania detí so sluchovým postihnutím:

Špecifiká výchovy a vzdelávania dieťaťa so sluchovým postihnutím, ktoré sa vzdeláva v špeciálnej triede materskej školy a alebo v školskej integrácii sú rovnaké, ako špecifiká výchovy a vzdelávania v špeciálnej materskej škole pre deti so sluchovým postihnutím. V našich podmienkach kladieme dôraz na spoluprácu s centrom špeciálnopedagogického poradenstva. Kooperatívnosť odborníkov z oblasti poradenskej, medicínskej, sociálnej, pedagogickej, prípadne inej oblasti potrebnej k rozvoju dieťaťa so sluchovým postihnutím je hlavným a najdôležitejším špecifikom postupnej integrácie dieťaťa do sociálneho života.

Špeciálnopedagogické pôsobenie na stupni predprimárneho vzdelávania predpokladá uvedenie si špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb dieťaťa so sluchovým postihnutím, ktoré vyplývajú z jeho sluchového postihnutia, prípadne aj z iného pridruženého postihnutia.

Dieťa so sluchovým postihnutím sa v prvom rade učí komunikovať a vyjadrovať sa prostredníctvom najoptimálnejšieho komunikačného prostriedku (v slovenskom jazyku a/alebo v slovenskom posunkovom jazyku, v posunkovanej slovenčine alebo v iných špecifických komunikačných formách). Realizáciu komunikačných prostriedkov umožňujú kvalitné elektroakustické pomôcky, kompenzačné pomôcky i rôzne informačné zdroje.

V procese predprimárneho vzdelávania využívame aj prvky alternatívnej a augmentatívnej komunikácie. V našej MŠ sa využívajú spravidla polysenzorické metódy práce s dieťaťom so sluchovým postihnutím, ktoré sa môžu realizovať:

- s použitím posunkov (totálna komunikácia, simultánna komunikácia a bilingválny prístup),
- bez použitia posunkov (orálna metóda).

Z monosenzorických metód sa uplatňuje auditívno-verbálna metóda. Špecifiká výchovy a vzdelávania dieťaťa so sluchovým postihnutím sa najvýraznejšie prejavujú vo vzdelávacej oblasti Jazyk a komunikácia, ktorá okrem podoblastí *Hovorená reč* a *Písaná reč* obsahuje podoblasti *Individuálna logopedická intervencia*, *Sluchová výchova* a *Slovenský posunkový jazyk*.

Vzhľadom na sluchové postihnutie nekladíme dôraz na gramatickú správnosť a spisovnosť, artikuláciu a výslovnosť hovorenej reči, sociálnu primeranosť používania jazyka, dodržiavanie komunikačných konvencií a spisovné vyjadrovanie.

7. Vyučovací jazyk

Vyučovacím jazykom je štátny jazyk Slovenskej republiky, resp. štátny jazyk Slovenskej republiky a slovenský posunkový jazyk. Vyučovací jazyk/vyučovacie jazyky môžu byť podporené aj ďalšími špecifickými komunikačnými formami (prstová abeceda, pomocné artikuláčny znaky).

8. Organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie

Materská škola poskytuje výchovu a vzdelávanie formou:

- celodenného vzdelávania
- poldenného vzdelávania v rozsahu 4 -5 hodín denne v dopoludňajšom čase
- niekoľkoročného predškolského vzdelávania
- adaptačného pobytu – 3 mesiace
- diagnostického pobytu – 1 rok

Edukačná činnosť v špeciálnej materskej škole prebieha od 7.00 do 15.30 hod. Organizácia dňa prebieha formou hier a hrových činností, pohybových a relaxačných cvičení, pobytu vonku, odpočinku. Deti z tried sa stretávajú zväčša na pobyte vonku a pri hrách a hrových činnostiach ráno do 8.30 a popoludní po odpočinku, počas ostatných činností pracujú deti v triede, do ktorej sú zaradené. Organizácia denných činností je flexibilná, prispôbena individuálnym potrebám každého dieťaťa so zdravotným znevýhodnením.

Usporiadanie denných činností

- zohľadňuje aktuálny psychický a fyzický stav dieťaťa
- prihliada na špecifické potreby a možnosti každého dieťaťa
- zabezpečuje vyvážené striedanie foriem denných činností
- kladie dôraz na dodržiavanie psychohygieny, pitného režimu
- vytvára pozitívnu atmosféru v triede

Usporiadanie denných činností pravidelne sa opakujúcich je rozpracované vo forme denného poriadku. Súčasťou denného poriadku sú:

- hry a hrové činnosti
- pohybové a relaxačné cvičenia
- pobyt vonku
- odpočinok
- činnosti zabezpečujúce životosprávu (osobná hygiena, stravovanie, stolovanie)
- individuálna logopedická starostlivosť
- špeciálne cvičenia
- rehabilitačná starostlivosť

9. Personálne podmienky na výchovu a vzdelávanie

Učiteľ MŠ

- pracuje s deťmi počas celého vyučovacieho času, komunikuje s rodičmi, vedie evidenciu dieťaťa, spolupracuje s odborníkmi CPP a zmluvnými odborníkmi, ktorí poskytujú služby klientele MŠ, podlieha kontrole a usmerneniu vedenia Spojenej školy internátnej vo Vranove nad Topľou a vzťahujú sa na neho podmienky kvalifikačných predpokladov platnej legislatívy. V našej škole sa učitelia kontinuálne vzdelávajú v posunkovom jazyku a využívajú iné metódy znakového jazyka a AAK.

Surdopéd

- Škola má dvoch surdopédov v pozícii učiteľ ŠZŠ, z toho jeden pracuje aj na čiastočný úväzok v CPP. Okrem diagnostiky a terapeutických intervencií vykonáva surdopéd v CPP depistáž detí so sluchovým postihnutím, komunikuje a spolupracuje s lekármi, s riaditeľmi a učiteľmi ZŠ v okrese Vranov nad Topľou. Organizuje a usmerňuje vzdelávanie ostatných učiteľov v posunkovom jazyku.

Asistent učiteľa

- pracuje v triede, ktorú navštevuje dieťa alebo viac detí s mentálnym postihnutím, ak si to vyžaduje výchova a vzdelávanie príslušného dieťaťa v závislosti od závažnosti jeho postihnutia, na základe odporúčenia centra špeciálno-pedagogického poradenstva. Škola zamestnáva asistentov učiteľa podľa potreby na pracovnú zmluvu aj cez projekty UPSVaR.

Školský logopéd

- poskytuje dieťaťu s mentálnym postihnutím s narušenou komunikačnou schopnosťou (symptomatickou poruchou reči) individuálnu alebo skupinovú logopedickú intervenciu, na základe odporúčenia CPP. Škola má zmluvného logopéda, ktorý pracuje so žiakmi podľa potreby individuálnou alebo skupinovou formou.

Fyzioterapeut

- rehabilitačný zamestnanec (na zabezpečenie rehabilitačnej činnosti) pracuje v triede, ktorú navštevuje dieťa alebo viac detí s mentálnym postihnutím, ak si to vyžaduje výchova a vzdelávanie príslušného dieťaťa v závislosti od závažnosti jeho postihnutia, na základe odporúčenia CPP. Škola má zmluvného fyzioterapeuta, ktorý individuálne pracuje so žiakmi podľa potreby.

Ak si to vyžaduje výchova a vzdelávanie dieťaťa s mentálnym postihnutím v závislosti od závažnosti jeho zdravotného postihnutia a na základe odporúčenia CPP, poskytujú dieťaťu odbornú starostlivosť aj ďalší odborní alebo zdravotnícki zamestnanci v oblasti hipoterapie, canisterapie, jogy, muzikoterapie a i.

10. Materiálno technické zabezpečenie výchovy a vzdelávania

Spojená škola internátna má vo Vranove nad Topľou 5 budov, 3 ihriská – z toho jedno multifunkčné, jedno asfaltové, jedno detské a školskú záhradu so stromami, 2 malými skleníkmi a jedným veľkým skleníkom s pracovným pultom a zariadením. Priestorové podmienky školy sú postačujúce, hlavná budova má bezbariérový prístup, deťom a žiakom je k dispozícii multisenzorická miestnosť Snoezelen a terapeutická miestnosť Montessori pedagogiky. Pre pohybové aktivity a zdravotné cvičenia je k dispozícii miestnosť so zrkadlovou stenou. Dve z budov sú novo zrekonštruované, kolaudácia projektu „Zníženie energetickej náročnosti budov SŠI VT“ prebehla v septembri 2018. Fasáda tretej z budov bola zrekonštruovaná v roku 2014. Materiálno-technický stav budov a zariadenia je v dobrom stave.

Budova materskej školy bola zrekonštruovaná v roku 2023. Splňa bezpečnostné a hygienické normy. Priestorové usporiadanie a vybavenie materskej školy zodpovedá veku a zdravotnému znevýhodneniu detí. Prostredie vytvára podmienky pre celkovú pohodu dieťaťa a uspokojovanie jeho psychických a citových potrieb. Materská škola má dve triedy, spoločnú herňu podľa princípov Montessori pedagogiky, spoločnú spálňu, výdajňu jedál, umývarku s umývadlami, sprchovacím kútom, s detskými toaletami a prebaľovacím pultom, technickú miestnosť. Vstup do materskej školy zabezpečuje priestranná chodba so šatňou a bezbariérovým prechodom do tried. Školský dvor je vybavený pieskoviskom, lavičkami, preliezkami, šmýkalkou. Voľba materiálneho vybavenia materskej školy zohľadňuje potreby vyplývajúce zo špeciálno-výchovnovzdelávacích potrieb detí. Súčasťou materiálno-technického vybavenia je bezbariérový prístup, kompenzačné pomôcky, prebaľovacie pulty, IKT a audiovizuálne vybavenie, muzikoterapeutické, arteterapeutické pomôcky, špecifický nábytok podľa princípov montessori pedagogiky, hračky, hrový materiál, učebné pomôcky, logické hry, pomôcky a kútky na montessori aktivity, obrázkový materiál, multisenzorické pomôcky a vybavenie, relaxačné kreslá a kútky, žinenky, suchý bazén, tematické kútky (relaxačný, biblioterapeutický, kútik pre realizáciu špeciálnych cvičení: logopedické cvičenia, nácvik sociálnych a komunikačných zručností detí s PAS), molitanové kocky, detská literatúra a pre deti voľné dostupné pomôcky. V rámci animoterapie: chov akváriových rybičiek, králikov, felinoterapia, canisterapia.

11. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia vo výchove a vzdelávaní.

Bezpečnosť a ochrana zdravia pri výchove a vzdelávaní je zabezpečovaná na viacerých úrovniach. Sú vykonávané pravidelné zápisy zo strany zamestnancov pedagogických, ale aj prevádzkových, ktoré upozorňujú na závady. Vykonávajú sa pravidelné školenia zamestnancov školy podľa harmonogramu. Školenia zabezpečuje Ing. Hurný, ktorý je oprávnený na tieto účely vzdelaním a potrebnými certifikátmi. PZS nám vykonáva spoločnosť HASPO Vranov nad Topľou.

Vykonávajú sa pravidelné kontroly a revízie na technických zariadeniach tak, aby bola dodržaná BOZP zamestnancov na všetkých úsekoch. Vedenie školy každoročne vypracováva plán hospitácií a kontrol, čím sa tiež zisťujú a následne odstraňujú zistené nedostatky. Zistené nedostatky sa spravidla odstraňujú dátumom určenia odstránenia závad. Pri závažnejších zisteniach snažíme sa riešiť zistené nedostatky okamžite. Každý zamestnanec je povinný upozorňovať, ale aj dodržiavať pravidlá BOZP tak, ako je to prijaté v dokumentoch BOZP, protipožiarnej ochrany, prevádzkového poriadku, vnútorného a pracovného poriadku. Tieto záväzné dokumenty je povinný dodržiavať každý zamestnanec nášho právneho subjektu.

12. Vnútorný systém kontroly a hodnotenia

Má tri oblasti: 1. Hodnotenie detí.
2. Hodnotenie učiteľov a pedagogického personálu.
3. Hodnotenie školy.

1. Hodnotenie detí:

Pri hodnotení detí budeme vychádzať z platných metodických pokynov na hodnotenie v MŠ. Cieľom je zhodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami v rámci možností každého žiaka. Pri akomkoľvek hodnotení budeme brať do úvahy zdravotné postihnutie žiaka a jeho prognózu na základe záverov vyšetrení CPP a príslušného lekára, sociálne a rodinné pomery žiaka a ich vplyv na jeho výkon v škole.

Pedagogická rada na svojom zasadnutí, spravidla v júni, odsúhlasí postup detí do ZŠ alebo ŠZŠ.

2. Kontrola a hodnotenie učiteľov a pedagogického personálu:

Hodnotenie zamestnancov bude prebiehať na základe vopred stanovených kritérií, ktorých súčasťou sú:

- plnenie pracovných povinností pedagogických zamestnancov,
- dodržiavanie vnútorných noriem, pracovný poriadok, školský poriadok,
- vedenie pedagogickej dokumentácie,
- dodržiavanie legislatívnych a vnútorných predpisov – zákony, vyhlášky, smernice, interné predpisy, pokyny a usmernenia,
- dodržiavanie aktuálnych POP MŠ SR,
- pozorovania – hospitácie na vyučovacích hodinách,
- rozhovory,
- výsledky žiakov, ktorých učiteľ vyučuje – dochádzka, žiacke práce, súťaže,
- časová náročnosť prípravy na vyučovanie,
- organizovanie podujatí individuálneho aj hromadného charakteru – súťaž, turnaj, akadémia, kultúrny program,
- vzdelávanie, používanie a tvorba učebných pomôcok, aplikovanie moderných vyučovacích metód, vytváranie bezstresového prostredia pre žiakov, ktoré dáva každému žiakovi zažiť v škole úspech, hľadať a prispôbiť čo najvhodnejšiu a najúčinnnejšiu metódu v rámci vyučovania s cieľom dosiahnuť čo najlepšie výsledky,
- vzájomné hodnotenie učiteľov – otvorené hodiny, vzájomné hospitácie,
- osobná zainteresovanosť na chode školy nad rozsah jeho pracovného času /organizovanie a zapájanie sa do kolektívnej projektovej činnosti, pružné reagovanie na výzvy zadané MŠ SR, rozvíjanie partnerstiev medzi školami, sponzorovanie školy.

Hodnotenie zamestnancov sa realizuje formou priznania osobného príplatku, mimoriadnej finančnej odmeny za vykonanú prácu nad rozsah jeho pracovných povinností, poskytnutím náhrady za vykonanú prácu a jednorazovými odmenami za napísanie projektu.

Vnútornú kontrolu vykonávajú:

- riaditeľka školy
- zástupkyňa riaditeľky školy
- vedúca MZ
- výchovný poradca
- vedúca internátu
- poverený učiteľ
- triedny učiteľ
- vychovávateľka školského klubu

3. Hodnotenie školy:

Vlastné hodnotenie školy je zamerané na ciele, ktoré si škola stanovila v koncepčnom zámere rozvoja školy a v školskom vzdelávacom programe, ich reálnosť a stupeň dôležitosti a na posúdení ako škola spĺňa stanovené ciele. Na hodnotenie školy použijeme dotazníky, ktoré zadáme rodičom, učiteľom a Rade školy. Našou snahou bude získať spätnú väzbu na kvalitu školy. Otázky zameriame na možnosť kontaktovania sa so školou, dostatok informácií o škole, spokojnosť s prácou učiteľov, hodnotením žiakov a klasifikáciou, využitím mimo vyučovacieho času. Pravidelne budeme monitorovať:

- podmienky na výchovu, vzdelávanie a pobyt na internáte,
- spokojnosť rodičov a priateľov školy s vedením školy a učiteľmi,
- prostredie - klímu školy,
- priebeh vzdelávania – vyučovací proces – metódy a formy vzdelávania,
- riadenie školy,
- úroveň výsledkov práce školy

Kritériom pre nás bude spokojnosť žiakov, rodičov, učiteľov, asistentov, vychovávateľov a ostatných zamestnancov nášho zariadenia.

13. Hlavné úlohy kontinuálneho vzdelávania pedagogických a odborných zamestnancov:

- Uvádzať začínajúcich učiteľov do praxe.
- Udržiavať a zvyšovať kompetenciu (spôsobilosť efektívne vychovávať a vzdelávať) pedagogických zamestnancov.
- Motivovať pedagogických zamestnancov pre neustále sebavzdelávanie, vzdelávanie, zdokonaľovanie profesijnej spôsobilosti.
- Zdokonaľovať osobnostné vlastnosti pedagogických zamestnancov, spôsobilosti pre tvorbu efektívnych vzťahov, riešenie konfliktov, komunikáciu a pod.
- Sprostredkovať pedagogickým pracovníkom najnovšie poznatky (inovácie) z metodiky vyučovania jednotlivých predmetov, pedagogiky a príbuzných vied, ako aj z odboru.
- Pripravovať pedagogických zamestnancov na výkon špecializovaných funkcií, napr. triedny učiteľ, výchovný poradca, predseda predmetovej komisie, knihovník atď.
- Podporovať pedagogických zamestnancov v neustálom zdokonaľovaní sa

v posunkovom jazyku.

- Pripravovať pedagogických zamestnancov pre výkon činností nevyhnutných pre rozvoj školského systému, napr. pedagogický výskum, tvorba ŠkVP, tvorba štandardov, tvorba pedagogickej dokumentácie (pokiaľ bude v platnosti v dobiehajúcich ročníkoch), atď.
- Pripravovať pedagogických zamestnancov pre prácu s modernými materiálnymi prostriedkami: videotechnikou, výpočtovou technikou, multimédiami a pod.
- Zhromažďovať a rozširovať progresívne skúsenosti z pedagogickej a riadiacej praxe, podnecovať a rozvíjať tvorivosť pedagogických zamestnancov.
- Sprostredkovať operatívny a časovo aktuálny transfer odborných a metodických informácií prostredníctvom efektívneho informačného systému.
- Pripravovať pedagogických zamestnancov na získanie prvej a druhej atestácie.

Kontinuálne vzdelávanie prebieha na základe ročného plánu kontinuálneho vzdelávania, ktorý je schvaľovaný na pedagogickej rade.

Školský vzdelávací program bol prerokovaný a schválený na Pedagogickej rade dňa 24.08.2026

.....
Mgr. Renáta Kopčeková, riaditeľka školy